

אזרחות

❖ דוגמאות לשאלות חקר

קריטריונים ייחודיים המאפיינים שאלות חקר באזרחות:

- ✓ השאלות עוסקות ביחסים בין האזרח למדינה, ומשקפות מעורבות חברתית
- ✓ השאלות משלבות בתוכם מושגים מתחום האזרחות: זכויות אדם ואזרח, זכויות חברתיות, עקרונות דמוקרטיים, גישות כלכליות חברתיות, חקיקה, פסיקה, רשויות שלטון וכו'
- ✓ השאלות בודקות ובוחנות את האופן שבו מוסדות המדינה מטפלים בבעיות אזרחיות
- ✓ השאלות בודקות את עמדות הציבור בסוגיות פוליטיות ואזרחיות
- ✓ השאלות דנות בסוגיות אקטואליות שעומדות על סדר היום האזרחי (פוליטי) במדינה
- ✓ השאלות מכוונות לבעיות אזרחיות שהתלמיד יכול להמליץ על פתרון הבעיה באמצעות הכלים הדמוקרטיים הקיימים במדינה.
- ✓ השאלות מאפשרות העמקה בתחום הידע באזרחות גם מעבר לתכנית הלימודים
- ✓ השאלה יכולה להיבדק או באמצעות מחקר כמותי או איכותי או עיוני
- ✓ נדרשת היכרות כללית עם הנושא הנחקר וכן התייחסות ספציפית לסוגיה.
- ✓ בדיקת הנושא תתייחס לחקיקה, לפסיקה ולביצוע

שאלות חקר עיוניות:

1. כיצד פועלת מדינת ישראל להגנה על זכויותיהם החברתיות של העובדים הזרים בישראל?
2. כיצד פועלת מערכת החינוך לעזרה לילדים מתחת לקו עוני?
3. כיצד פועל משרד החינוך למימוש הזכות לשוויון והזכות לחינוך בקבלה של תלמידים ממוצא אתיופי למוסדות החינוך החרדי בישראל?
4. מה נעשה במסגרת הממשלה והחקיקה במטרה לשנות את הפגיעה כתוצאה מהבלעדיות של חוקי בתי הדין רבניים בנושא נישואין וגירושין?
5. באיזו מידה זכתה התקשורת הישראלית לחופש ביטוי בסיקור פעולות הצבא בעת מבצע "צוק איתן" - קיץ 2015?
6. כיצד החקיקה והפסיקה הישראלית מתמודדות עם קיומה של תופעת הדרת הנשים מהמרחב הציבורי מטעמים דתיים בישראל?
7. מהן ההשלכות האזרחיות של חקיקת המדינה (חוק פראוור) על המגזר הבדואי בכפרים הבלתי מוכרים בנגב?
8. האם אי גיוס חרדים לצה"ל פוגע בשוויון או מבטא פלורליזם במדינה דמוקרטית?
9. מה ההבדל בין השמירה על הזכות לפרטיות ולשם טוב של אדם מפורסם (נבחר ציבור / סלב / בעל תפקיד ציבורי / אחר) לבין שמירת הפרטיות והשם הטוב של אדם פרטי?

שאלות חקר כמותיות באזרחות

1. באיזה מידה עיריית פתח תקווה מממשת את חוק הנגישות לנכים במקומות ציבוריים בעיר? בעבודתנו נתמקד בנגישות לנכי גפיים תחתונות (כיסאות גלגלים וקביים)
2. מהו הקשר בין עמדות אידיאולוגיות פוליטיות (ימין מול שמאל) אצל מתבגרים הלומדים בכיתות י"א ו- י"ב לשאלת גיוס חובה לצה"ל? או: לשאלת הגיוס ליחידות קרביות?
3. מהו הקשר בין מידת דתיות של האזרח לעמדה ביחס להיקף ייצוגן של נשים בפוליטיקה?
4. מהו הקשר בין נטייה פוליטית (שמאל / ימין) של הציבור בישראל למידת האמון שהוא רוחש כלפי הכנסת ומערכת בית המשפט הישראלי?
5. מהן עמדות בני הנוער הערבי לעומת היהודי ביחס למימוש ערך השוויון בנטל באמצעות שירותם של ערביי ישראל במסגרת השירות הלאומי או שירות בצבא?
6. מהן עמדות בני הנוער בישראל לעומת מבוגרים (או: דתיים וחילוניים) ביחס לזהותה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית?
7. מהו הקשר בין צורת מגורים (מושב/קיבוץ/עיר) של בני נוער במועצה אזורית אשכול לבין עמדתם לגבי העדר תחבורה ציבורית בשבת?
8. מהו הקשר בין צורת ההתיישבות (מושב/קיבוץ/עיר) לבין השקפה פוליטית ימין-שמאל, אצל תלמידי כיתות יא'-יב', במועצה אזורית אשכול אשר בעוטף עזה